

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-742/24-H
Sp. zn. ČŠIH-S-149/24-H

Název	Základní škola 5. května, Dvůr Králové nad Labem, 28. října 731
Sídlo	28. října 731, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
E-mail	reditelstvi@zs5kvdk.cz
IČO	64 202 313
Identifikátor	600 102 319
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radan Černý
Zřizovatel	Město Dvůr Králové nad Labem
Místa inspekční činnosti	28. října 731, 544 01 Dvůr Králové nad Labem 5. května 1181, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
Inspekční činnost na místě	7. 5. 2024 – 10. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy a školského zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola 5. května, Dvůr Králové nad Labem, 28. října 731 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. V době inspekční činnosti se v deseti třídách základní školy vzdělávalo 237 žáků. K pravidelné denní docházce do školní družiny bylo ve čtyřech odděleních zapsáno 82 účastníků zájmového vzdělávání. Podrobné informace o činnosti školy lze získat na webových stránkách www.zs5kvdk.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve funkci od roku 2014 a při řízení školy efektivně využívá manažerské i pedagogické zkušenosti ze svého dlouhodobého pedagogického působení. Koncepce rozvoje školy, kterou v roce 2020 vyhodnotil a aktualizoval, je realistická. Její dílčí cíle jsou pravidelně konkretizovány v plánu práce na daný školní rok, který obsahuje i termíny a odpovědnost zaměstnanců za plnění jednotlivých záměrů.

Od minulé inspekční činnosti došlo za podpory zřizovatele i s využitím dalších prostředků z mimorozpočtových zdrojů k vybudování venkovního sportovního areálu, revitalizaci školní zahrady a modernizaci odborných učeben, které jsou vhodně využívány pro rozvoj příslušných kompetencí všech žáků. Škola také zakoupila či obdržela do výpůjčky pomůcky pro podporu digitálních kompetencí pedagogů i žáků (notebooky, tablety). Škola postupně účelně obměňuje nábytek i další vybavení.

Pro podporu řízení chodu školy delegoval ředitel školy některé kompetence na svou zástupkyni a vedoucí vychovatelku. Rozdělení kompetencí je transparentní a účelné, obě plní svěřené úkoly svědomitě. Pouze kontrolní činnosti nejsou v některých oblastech realizovány v dostatečném rozsahu. Nedostatky byly shledány v nedostatečném informování zákonných zástupců o průběžných výsledcích vzdělávání žáků. Vnitřní informační systém školy je funkční. Jeho základním nástrojem jsou pravidelné pedagogické rady a provozní porady. Předložené písemné záznamy z jednání dokládají, že zde pedagogové projednávají zásadní pedagogické dokumenty a zabývají se hodnocením průběhu i výsledků vzdělávání žáků i organizací pedagogického procesu. Práci pedagogů hodnotí ředitel školy a jeho zástupkyně prostřednictvím hospitační činnosti. Zpětná vazba sdělovaná učitelům při pohospitačním rozhovoru a uvedená v písemných záznamech je přínosná a poskytuje pedagogům konkrétní informace pro jejich další cílený profesní rozvoj. Jednotliví vyučující realizují vzájemné hospitace a tandemovou výuku, které jsou vzhledem ke vzájemné výměně zkušeností a ke zkvalitňování vyučovacího procesu velmi přínosné. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel školy podporuje. Plán, který zpracoval, je adresný, jsou v něm uvedeny oblasti, na které má být vzdělávání zaměřeno, konkrétní osoby i termíny. Při výběru vzdělávacích akcí přihlíží ředitel školy k zájmům pedagogů i potřebám školy. Vstřícný přístup vyučujících i ostatních pracovníků školy i vhodně upravené školní prostory (pingpongové stoly, relaxační místnost) významně přispívají k pocitu psychického bezpečí žáků. Žáci se mohou k chodu školy vyjadřovat prostřednictvím žákovského parlamentu a spolupodílet se tak na zlepšení prostředí školy a organizování celoškolských akcí. K pozitivnímu klimatu ve škole přispívají i společné aktivity, které pořádají žáci 8. a 9. ročníku pro žáky 1. stupně nebo patronát žáků 9. ročníku nad 1. ročníkem.

Škola aktivně spolupracuje s místními základními i středními školami, například v oblasti sportovních soutěží (Královédvorské sportovní hry), rozvoje digitálních kompetencí (sdílená robotická učebna) a předávání zkušeností mezi pedagogy (Místní akční plán). Aktivní

spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků (Unie rodičů) i s místními organizacemi (Hankův dům, Městské muzeum, Městská knihovna Slavoj) má pozitivní dopad na vnímání školy širokou veřejností. Výrobky žáků a prostředí školy pomáhají přiblížit zákonným zástupcům pravidelné akce (např. předvánoční setkání, zahradní slavnost apod.). Pro budoucí školáky připravuje škola den otevřených dveří a ve spolupráci se školní družinou pořádá soutěže, aby jim přiblížila školní prostředí zábavnou formou. Vedení školy věnuje také náležitou pozornost propagaci školy v místním tisku (Noviny Královédvorské radnice) a na sociálních sítích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na 1. stupni byla spojena s pozitivní pracovní atmosférou a vstřícným, partnerským přístupem vyučujících k žákům. Žáci dodržovali nastavená pravidla chování a komunikace s vyučujícími. Ve většině vyučovacích hodin byla výuka dobře organizačně promyšlená a připravená, vedená v adekvátním tempu. Učivo bylo zpravidla probíráno v souvislostech s účelným zařazováním mezipředmětových vztahů a využitím příkladů z běžného života. Učitelé vytvářeli podmínky a podněty pro aktivitu žáků, vhodným způsobem je motivovali a podporovali jejich iniciativu (např. pochvalou, motivační hrou). V úvodu vyučovacích hodin byli vždy žáci seznámeni s tématem, méně často se vzdělávacím cílem hodiny, který však vždy vyplynul v průběhu vyučování. Ze zvolených metod a forem výuky se nejvíce vyskytovala frontální výuka spojená s efektivně vedeným řízeným rozhovorem, který současně poskytoval učiteli zpětnou vazbu o úspěšnosti pochopení učiva žáky, a většinou se střídala se samostatnou prací žáků, což přispívalo k jejich aktivizaci. V polovině hodin se objevila skupinová práce často s rozdělením rolí, která podporovala větší spolupráci a rozvoj sociálních kompetencí žáků. Pouze ojediněle pracovali žáci ve dvojici. Činnosti se účelně střídaly a žákům byl poskytován přiměřený čas pro zvládnutí úkolů. Učitelé jen ojediněle podporovali postoje složku vzdělávání. Chyběly pedagogické postupy, které by žáky motivovaly k rozvoji kritického myšlení či vlastnímu objevování závěrů, včetně práce s různými zdroji informací. Pouze v některých hodinách byli žáci vedeni k náročnější komunikaci spojené se zdůvodňováním odpovědí. Práce s chybou jako prostředkem pro vlastní učení byla účelně zařazena asi v polovině hodin. Učitelé poskytovali vždy podporu žákům v případě vzdělávacích obtíží. Asistentky pedagoga byly většinou přínosem pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro ostatní žáky. Pouze ojediněle docházelo k diferenciaci zadávaných úkolů, která by zohlednila rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků s tím, že žáci většinou plnili stejné typy úloh a příkladů. Vyučující využívali ve výuce různé didaktické pomůcky a také digitální technologie (např. k prezentaci úkolů, obrázků, poslechu), což pomáhalo žákům vhodným způsobem přiblížit učivo. Pouze v některých hodinách byly digitální technologie používány také aktivně žáky k plnění úkolů. Závěr vyučovací hodiny byl didakticky využit nejen ke shrnutí učiva, ale také k sebehodnocení žáků podle známých kritérií (hodnotící kartičky), pouze ojediněle se vyskytlo vrstevnické hodnocení nebo prvky formativního hodnocení.

Ve všech hodinách 2. stupně převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces, žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. Pedagogové průběžně sledovali činnosti žáků, identifikovali jejich vzdělávací potřeby a v případě potřeby jim poskytli při řešení zadaných úloh odpovídající podporu. Dílčí pokrok žáků vždy oceňovali formou pochvaly a povzbuzení. V polovině hospitovaných hodin odpovídaly metody a formy charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Jejich účelným střídáním se pedagogům dařilo udržovat zájem žáků

o probírané učivo, žáci byli průběžně motivováni k aktivní účasti na výuce (využívání mezipředmětových vztahů, propojení teoretického učiva s příklady z praktického života, prvky bádání). Vyučující vhodně kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací, žáci se učili kooperovat při skupinové práci i práci ve dvojicích. Učební látka byla zpravidla probírána v souvislostech, názornost výuky podpořilo efektivní využívání vhodných pomůcek a didaktické techniky (pracovní listy, školní atlasy, interaktivní tabule, tablety, mikroskop). V části hodin převládala frontální výuka s verbální převahou učitele doplněná pouze řízeným rozhovorem nebo samostatnou prací žáků. Efektivitu výuky snižovaly některé dílčí organizační a metodické nedostatky jako opomíjení vstupní motivace, vymezení cíle hodiny, nevhodné časové a organizační rozvržení činností, nerovnoměrné zapojení žáků do výuky nebo nízká míra interakce. Menší pozornost byla věnována jazykové kultuře žáků a podpoře jejich souvislého ústního projevu. Jen v některých sledovaných hodinách byla uplatňována různá obtížnost úkolů a rozšíření učiva žákům s rychlejším pracovním tempem. V závěru vyučovacích hodin učitelé často nevytvořili dostatek prostoru pro zhodnocení práce žáků formou sebehodnocení nebo vrstevnického hodnocení a shrnutí učiva.

Činnost školní družiny účelně navazuje na základní vzdělávání. Její prostorové i materiální vybavení vytvářelo dobré podmínky pro řízenou zájmovou činnost a bylo vychovatelkami efektivně využíváno. Zvolenými aktivitami (tvořivé činnosti, práce na školní zahradě při pěstování rostlin) vychovatelky vhodně podporovaly a kultivovaly estetické vnímání žáků, přispívaly k vytváření pracovních i hygienických návyků. Žáci ochotně a se zaujetím realizovali připravené kreativní činnosti a měli také dostatek prostoru pro relaxaci či pohybové vyžití na školní zahradě. Zvolené činnosti zvyšovaly fyzickou kondici žáků, vedly je k aktivnímu pohybu ve volném čase a k přirozenému poznávání přírody. Přívětivý a individuální přístup všech vychovatelek vytvářel pozitivní prostředí pro zájmové vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola má nastavená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v klasifikačním řádu. Podklady pro hodnocení žáků známkami získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Jednotná kritéria pro hodnocení žáků v rámci stejných předmětů však nastavena nejsou. Kontrolou elektronických žákovských knížek bylo zjištěno, že v nich chyběly známky z tělesné výchovy, které by poskytly zákonným zástupcům informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků. Vedení školy získává systematicky informace o posunech vzdělávacích výsledků žáků na pedagogické radě, pro kterou třídní učitelé zpracovávají hodnocení třídy. Vývoj vzdělávacích výsledků žáků v průběhu jejich školní docházky však škola cíleně nevyhodnocuje. Plnění školního vzdělávacího programu pak sleduje vedení školy v rámci své hospitační činnosti a také na pedagogické radě. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků průběžně informováni zejména prostřednictvím elektronických žákovských knížek, notýsků a na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola zajišťuje doučování a konzultace ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Žákům 9. ročníku je poskytována cílená podpora formou doučování na přijímací zkoušky na střední školy. Pro ověřování znalostí žáků z českého jazyka a matematiky škola využívá externí testování žáků 8. ročníku, s výsledky ověřování plnění očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu však škola dále nepracuje. Ke smysluplnému trávení volného času a k všestrannému rozvoji žáků přispívá nabídka řady mimoškolních aktivit realizovaná formou různých školních kroužků (např. angličtina,

badatelský klub, kroužky sportovně či kreativně zaměřené). Důležitou a zajímavou složkou doplňující vzdělávání je i pořádání projektových dní v rámci školy, které rozvíjejí žáky v oblasti volnočasových i environmentálních aktivit. Škola podporuje zapojení žáků do soutěží či olympiád (např. matematická a biologická olympiáda, literární soutěž, házená a florbal, poznávání přírodnin), kde dosáhli žáci opakovaně umístění na předních místech na okresní či okrskové úrovni.

Školní poradenské pracoviště prošlo od minulé inspekční činnosti rozsáhlou personální obměnou na všech pozicích. Od školního roku 2023/2024 bylo navíc posíleno o speciální pedagožku. Stávající členové mají účelně rozdělené kompetence a celé pracoviště je efektivně organizováno s ohledem na velikost školy a potřeby žáků, jejich zákonných zástupců i pedagogů. Škole se daří aktivně vyhledávat a identifikovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a účelně komunikovat se školskými poradenskými zařízeními o zajištění jejich potřeb. Nastavená podpůrná opatření jsou pak ve spolupráci s pedagogy a jejich asistentkami, kterým je poskytována metodická podpora, v plném rozsahu realizována a následně také vyhodnocována. Významně tak přispívají ke snížení případné školní neúspěšnosti žáků, není ale nastaven systém aktivního vyhledávání a podpory nadaných žáků. Škola také efektivně zajišťuje žákům poradenskou pomoc při volbě jejich dalšího vzdělávání a profesního směřování po ukončení základního vzdělávání, zejména v rámci výuky předmětu pracovní činnosti a také formou individuálních konzultací. Primární prevence ve škole je důležitou součástí vzdělávacího procesu. Kromě pořádání vlastních akcí spolupracuje škola při realizaci preventivních programů také s externími odborníky a organizacemi (Policie ČR, Městská policie, Dům dětí a mládeže Jednička). K včasnému zachycení výskytu rizikových jevů napomáhá i sledování klimatu v třídních kolektivech (pravidelné třídnické hodiny, orientační sociometrická šetření) a schránka důvěry. Aktivnímu vytváření příznivého prostředí ve škole přispívá i pořádání pravidelných adaptačních či lyžařských kurzů. Na udržení nízké míry výskytu závažnějších forem rizikového chování se významně podílí také realizace individuálních výchovných plánů některých žáků ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

- Byl vybudován nový venkovní sportovní areál a došlo k revitalizaci školní zahrady. Proběhla modernizace odborných učeben. Škola získala pomůcky pro podporu digitálních kompetencí pedagogů i žáků.
- Školní poradenské pracoviště bylo posíleno o speciální pedagožku a externí školní psycholožku.

Silné stránky

- Škola má jasně a systematicky nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti, což umožňuje konstruktivní komunikaci všech aktérů vzdělávání. (1.3)
- Příznivé sociální klima ve škole a vstřícný přístup všech pracovníků školy významně přispívá k pocitu psychického bezpečí žáků a obecně dobrým podmínkám pro vzdělávání. (2.2)
- Nově nastavený systém vzájemných hospitací a tandemové výuky přínosně podporuje vzájemné předávání zkušeností. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní činnosti nejsou vykonávány systematicky ve všech součástech školy a v dostatečném rozsahu. (2.1)
- Učitelé nevyužívali v dostatečné míře sebehodnocení žáků, jejich vrstevnické hodnocení a nezařazovali prvky formativního hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti žáků, nediferencovali práci s ohledem na rozdílné pracovní tempo nebo individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. (4.3)
- Škola nenastavila jednotný systém pro hodnocení práce žáků. Škola dále nepracuje s výsledky ověřování plnění očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zřídit ve škole metodické orgány například za účelem sjednocování kritérií hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Sledovat tak vývoj vzdělávání žáků a na základě toho přijímat opatření pro zvýšení kvality výuky.
- Diferencovat výuku zadáváním různých úkolů co do množství a kognitivní náročnosti s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané nebo s rychlejším pracovním tempem.
- Stanovovat ve všech hodinách vzdělávací cíl a jeho splnění v závěru hodiny různými formami cíleně ověřovat.
- Vést žáky v průběhu vzdělávacích aktivit důsledně k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení činností, využívat metody formativního hodnocení vzdělávání žáků, a tím jim poskytovat kvalitní zpětnou vazbu využitelnou pro jejich další učení.
- Vytvářet ve výuce dostatek příležitostí pro práci žáků s různými zdroji informací a podporovat tak rozvoj jejich kritického myšlení. Dávat dostatek prostoru aktivitám vedoucím k vlastnímu objevování závěrů a badatelským aktivitám.
- Využívat ověřování znalostí žáků prostřednictvím interního i externího testování ke zkvalitnění vzdělávání a přijímat opatření k jejich výsledkům.
- Nastavit systém vyhledávání a podpory nadaných žáků pro účelný rozvoj jejich vzdělávacího potenciálu.
- Systematizovat podporu a metodické vedení asistentek pedagoga pro zefektivnění jejich spolupráce s jednotlivými vyučujícími.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně

informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina MUDK - ŠKS/4188-2024 ze dne 7. 3. 2024
2. Jmenování do funkce ředitele školy Rozhodnutím RM Dvůr Králové nad Labem čj. R/224/2020 – 45 s účinností od 8. 4. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni inspekční činnosti
4. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy vedená ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
5. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a jejich pracovní smlouvy (vzorek)
6. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) vedená ve školním roce 2023/2024
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
8. Koncepční záměr rozvoje školy ze dne 29. 4. 2014
9. Vyhodnocení koncepčního záměru rozvoje školy ze dne 8. 3. 2020
10. Organizační schéma školy
11. Plán práce na školní rok 2023/2024
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný ve školním roce 2023/2024
13. Záznamy z hospitací vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
14. Zápisy z jednání pedagogické rady školy vedené ve školním roce 2023/2024
15. Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2023/2024
16. Školní řád a vnitřní řády školní družiny a školní jídelny-výdejny platné ve školním roce 2023/2024
17. Klasifikační řád platný ve školním roce 2023/2024
18. Školní matrika základní školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
19. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
20. Zápisové lístky do školní družiny pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
21. Přehledy průběžného klasifikace žáků (elektronické žákovské knížky a notýsky) vedené ve školním roce 2023/2024
22. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů základní školy platné ve školním roce 2023/2024
23. Rozvrhy přímé pedagogické činnosti speciální pedagožky a asistentek pedagoga platné ve školním roce 2023/2024
24. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště včetně Preventivního programu školy platná ve školním roce 2023/2024
25. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami platná ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
26. Záznamy z jednání se zákonnými zástupci žáků základní školy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Milena Zrzavá, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Hlávková, školní inspektorka

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Ing. Alena Synková, školní inspektorka

6.6.2024